

Sygn. akt II KO 115/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie R. G.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

w przedmiocie wniosku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 185/22

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,

na podstawie art. 37 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

uwzględnić wniosek i przekazać sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie, sygn. akt II AKa 185/22 do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Lublinie postanowieniem z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 185/22, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy R. G. o odszkodowanie i zadośćuczynienie, innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadniając swój wniosek Sąd Apelacyjny wskazał, że w przedmiotowej sprawie zaistniał szczególny układ procesowy, bowiem sądowi odwoławczemu tj. Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie przedstawiono do rozpoznania apelację w sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie, będącej konsekwencją stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Lublinie sygn. akt IV K 60/17, w której rolę reprezentanta strony pełni Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie. Taka

sytuacja zdaniem Sadu Apelacyjnego w Lublinie może rodzić przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy u postronnego obserwatora.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Inicjatywa Sadu Apelacyjnego w Lublinie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja unormowana w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątku od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy i z tego względu jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przemawiają za tym szczególne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Przez „dobro wymiaru sprawiedliwości” należy rozumieć w szczególności potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i zachowaniu bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy. *tak: postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt III KO 54/18).*

W orzecznictwie przyjmuje się, że do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą okoliczności, które mogą wpływać na swobodę orzekania sądu miejscowo właściwego, czy też takie, które mogą powodować w odbiorze społecznym - nawet mylne - przekonanie o niezdolności tego sądu do obiektywnego i rzetelnego jej osądzenia. *(tak: postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 14 lipca 2010 r., sygn. akt V KO 66/10).*

W ocenie Sadu Najwyższego, okoliczność, że w sprawie Skarb Państwa reprezentowany jest przez Prezesa Sadu Apelacyjnego w Lublinie, a więc sąd, którego sędziowie mają rozpoznać wywiedzione w sprawie apelacje, może rodzić przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy u postronnego obserwatora. Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, pozwoli na jej rozpoznanie w sposób wolny od podejrzeń co do braku bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy zastosował instytucję właściwości delegacyjnej określoną w art. 37 k.p.k. i zdecydował o przekazaniu sprawy innemu sądowi równorzędnemu - Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku.